

Bài 65

TỔNG KẾT CHƯƠNG TRÌNH TOÀN CẤP (tiếp theo)

I – MỤC TIÊU

1. Về kiến thức

- Hệ thống hoá được các kiến thức sinh học cơ bản của toàn cấp THCS.
- Biết vận dụng lí thuyết vào thực tiễn sản xuất và đời sống.

2. Về kĩ năng, thái độ

Tiếp tục rèn luyện kĩ năng tư duy lí luận, trong đó chủ yếu là kĩ năng so sánh, tổng hợp, hệ thống hoá.

II – GỢI Ý TIẾN TRÌNH BÀI HỌC

– Giáo viên tổ chức cho học sinh hoạt động học tập dựa vào bảng mẫu trong SGK, tất nhiên học sinh đã được giao nhiệm vụ thực hiện trước ở nhà.

– Học sinh trao đổi với nhau dưới sự điều hành và trợ giúp của giáo viên để thống nhất ý kiến trước khi điền chính thức vào bảng ghi trong vở học tập.

– Để buổi ôn tập đảm bảo được quỹ thời gian và có hiệu quả tốt giáo viên yêu cầu học sinh phải chuẩn bị trước ở nhà một cách kĩ lưỡng.

III – HỆ THỐNG HOÁ KIẾN THỨC QUA CÁC BẢNG

3. Sinh học cơ thể

Bảng 65.1. Chức năng của các cơ quan ở cây có hoa

Cơ quan	Chức năng
Rễ	Hấp thụ nước và các muối khoáng cho cây
Thân	Vận chuyển nước và muối khoáng từ rễ lên lá và chất hữu cơ từ lá đến các bộ phận khác của cây
Lá	Thu nhận ánh sáng để quang hợp tạo chất hữu cơ cho cây, trao đổi khí với môi trường ngoài và thoát hơi nước
Hoa	Thực hiện thụ phấn, thụ tinh, kết hạt và tạo quả
Quả	Bảo vệ hạt và góp phần phát tán hạt
Hạt	Nảy mầm thành cây con, duy trì và phát triển nòi giống

Bảng 65.2. Chức năng của các cơ quan và hệ cơ quan ở cơ thể người

Cơ quan và hệ cơ quan	Chức năng
Vận động	Nâng đỡ và bảo vệ cơ thể, tạo cử động và di chuyển cho cơ thể
Tuần hoàn	Vận chuyển chất dinh dưỡng, ôxi vào tế bào và chuyển sản phẩm phân giải từ tế bào tới hệ bài tiết theo dòng máu
Hô hấp	Thực hiện trao đổi khí với môi trường ngoài : nhận ôxi và thải cacbôníc
Tiêu hoá	Phân giải các chất hữu cơ phức tạp thành các chất đơn giản
Bài tiết	Thải ra ngoài cơ thể các chất không cần thiết hay độc hại cho cơ thể
Da	Cảm giác, bài tiết, điều hoà thân nhiệt và bảo vệ cơ thể
Thần kinh và giác quan	Điều khiển, điều hoà và phối hợp hoạt động của các cơ quan, bảo đảm cho cơ thể là một thể thống nhất toàn vẹn
Tuyến nội tiết	Điều hoà các quá trình sinh lí của cơ thể, đặc biệt là các quá trình trao đổi chất, chuyển hoá vật chất và năng lượng bằng con đường thể dịch (đường máu)
Sinh sản	Sinh con, duy trì và phát triển nòi giống

4. Sinh học tế bào

Bảng 65.3. Chức năng của các bộ phận ở tế bào

Các bộ phận	Chức năng
Thành tế bào	Bảo vệ tế bào
Màng tế bào	Trao đổi chất giữa trong và ngoài tế bào
Chất tế bào	Thực hiện các hoạt động sống của tế bào
Ti thể	Thực hiện sự chuyển hoá năng lượng của tế bào
Lục lạp	Tổng hợp chất hữu cơ (quang hợp)
Ribôxôm	Tổng hợp prôtêin
Không bào	Chứa dịch tế bào
Nhân	Chứa vật chất di truyền (ADN, NST), điều khiển mọi hoạt động sống của tế bào

Bảng 65.4. Các hoạt động sống của tế bào

Các quá trình	Vai trò
Quang hợp	Tổng hợp chất hữu cơ
Hô hấp	Phân giải chất hữu cơ và giải phóng năng lượng
Tổng hợp prôtêin	Tạo prôtêin cung cấp cho tế bào

– Xem bảng 40.2 (SGV) để điền vào bảng 65.5